HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לעניין חמץ בפסח נמי. לר' יוחנן לא מצי פריך למיכו לא דריס לעניין חמץ בפסח נמי אין הכי נמי ולאפוקי מדאביי דאמר יש הקטרה לפחות מכזית קמשמע לן דהקטרה לאו לפחות מכזית יתיב רב דימי וקאמר לה להא שמעתא אמר ליה אביי לרב דימי וכל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור והתנן המקפה של תרומה והשום והשמן של חולין ונגע טבול יום במקצתן פסל את כולן המקפה של חולין והשום והשמן של תרומה ונגע טבול יום במקצתן לא פסל אלא מקום מגעו בלבד והוינן בה מקום מגעו אמאי פסולה הא בטלי להו תבלין ברוב ואמר רבה בר בר חנה משום טעם הואיל וזר לוקה עליהן בכזית היכי דמי לאו משום דהיתר מצטרף לאיסור לא מאי כזית דאיכא בכדי אכילת פרס וכזית בכדי אכילת פרס דאורייתא היא דא"ל אין אי הכי אמאי פליגי רבנן עליה דר"א בכותח הבבלי אלא מאי משום דהיתר מצטרף לאיסור סוף סוף אמאי פליגי רבנן עליה דר"א בכותח הבבלי אלא הנח לכותח הבבלי דלית ביה כזית בכדי אכילת פרס אי בעינית דקשריף וקאכיל ליה בבלה דעתיה אצל כל אדם ואי משטר קשטר ואכיל ליה ביה כזית בכדי אכילת פרס איתיביה שתי קדירות אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהן שתי מדוכות אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין שאני אומר תרומה לתוך התרומה נפלה וחולין לתוך חולין נפלו ואי אמרת כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא אמאי אמרינן שאני אומר חולין לתוך תרומה נפלה ואי אמרת כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא אמאי אמרינן שאני אומר אמר ליה הנח לתרומה בזמן הזה דרבנן והאי משרת להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה לכדתניא משרת ליתן

לאו משום דהיתר מצטרף לאיסור.

ומטעם זה אין היתר כלי להנו היתר מצטרף לאיסור ניתנו, מיהו לא הזכיר זעירי השאור לבדו אלא לאפוקי מדאביי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית, אתא זעירי לאשמועינן דאין הקטרה בפחות מכזית ובעי צירוף להשלימו. אקשינן לר' אבהו, ולר' יוחנן ליכא מידי אחריני דהיתר מצטרף לאיסור, והתניא מקפה של חולין והשום והשמן של תרומה ונגע טבול יום במקצת לא פסל אלא מקום מגעו, והיינן בה אפילו מקום מגעו במקפה אמאי פסול. תנא דמאי דר' יוחנן הואיל וזר לוקה על המקפה בכזית, שהיא היתר מצטרפת לשום ולשמן שהן איסור ונעשית המקפה כולה איסור, לפיכך זר האוכל ממנה לוקה, אלמא לרבי יוחנן אינו דברים אחרים דהיתר מצטרף לאיסור מדאורייתא. ושנינן לעולם לית ליה, והכא כגון דאיכא במקפה שאכל הזר, יש בה באותה אכילה כזית מן השום והשמן של תרומה, ומצטרף השום והשמן ונעשו כזית, ולפיכך לוקה. שאינו לוקה אלא על התרומה ולא על המקפה. ושיעור אכילה שמצטרפת מעט מעט עד שמצטרפין לכזית בכדי אכילת פרס, דתניא אכל וחזר ואכל אם יש מתחלת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה שיעור כדי אכילת פרס מצטרפין, וכמה היא כדי אכילת פרס, מצאנו ששיער רבי שיעור חצי פרס, כמה שיעורו שני ביצים ואחד מעשרים בביצה, נמצא הפרס ארבעה ביצים ואחד מעשרה בכביצה. ומפורש בעירובין פרק כיצד משתתפין בתחומין. ואקשינן אי הכי בכותח הבבלי נמי נימא איכא כזית אוכל מקומניתא דאומא בכדי אכילת פרס, ואמאי פליגי רבנן ואמרי בולא כלום. ואמרינן שאני כותח הבבלי דלא משכחת ביה כזית בכדי אכילת פרס, אי דקשריף ואכיל כותח, כגון אכילת הבציצה בטלה דעתו, כלומר אין זה דרך ארץ, ואי דקא שטר ואכיל שהוא כעין טבילת פת במרק, ליכא כזית מקומניתא דאומא כשיעור שעה כדי שיאכל אדם פרס, ואם הוא יותר מזה השיעור אין מצטרפין וראשון ראשון בטלי. ומותבינן מיהא **שתי קדירות** אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי מדוכות באחת בחלין של תרומה כו'. ושנינן הנח לתרומת תבלין דאינה מן התורה, לפי שאינם מיני תבואות. ומותבינן **תוב שתי קופות** אחת של חולין ושל תרומה, ולפניהם שתי סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין, שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו, ואי כזית בכדי אכילת פרס מדאורייתא מצטרף, כל ספק דאורייתא לחומרא, אמאי תאני שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו נמצא מיקל. ומשנינן כי תניא ההיא בתרומה בזמן הזה שהיא מדרבנן. ואקשינן מדרך אחרת ומשרת להיתר מצטרף לאיסור הוא דאתא, ההוא מיבעי ליה לכדתניא משרת ליתן

מצטרף לאיסור וליחייב: **הגה** גרסי': **הגה לכותח הבבלי.** לגה לכל כזית מן הממן כשיעור שהיית אכילת פרס להא כותח הוא עשוי לאכול לגה לטבל ואי מתרמי ואכיל ליה ממש להשתא ליכא כזית מהכל להצטרף כשיעור אכילת פרס ממנו: **בעלה דעתו.** ונלו אכילה היא לחיובי עלה: **ואי משטר קא שטר.** מטבל בתוכו כדרכו ליכא כזית מן הממן בכדי שהיית אכילת פרס שכאלמלו כדי אכילת פרס ממה שטיבל בתוכו לא אכל מן הכותח לגה מעט מו שני זיתים או מרובעה ובהוה פורתא ליכא מן הממן כזית. וכיכר המדי נמי לף על גב דשתי ליה בעיניה מיהו לית לך שומה כ' וג' כוסות שלא יספיק ויהיה בינתיים אכל בכדי שהיית אכילת פרס לא שתי כזית מן הממן לבד מן הממים ושלא התעכבו שתים שכך עיקרו מן הממרים או מתמניס שלא שמדי מערב עמהם מי שעורין קלח: **פרס.** הוא מני ככר שעיערו בו עירובי תחומים שהוא מזון שתי סעודות ומזיו לניה המגוגע לטמא בגדיים אם יהיה בו כדי אכילתו שנתנה תורה שיעור שהייתו כדי קעורה לכתיב (ויקרא יד) והאוכל בזית יבבס את בגדיו והלכה למשה מסיני דאכל ככר של שמונה ביצים הוא קעורה: **שתי מדוכות.** שהמלין נידוכין בתוכן פלפלין וזנגביל: **אלו לתוך אלו.** ממדוכות לתוך הקדירות: **מוסרין.** קדירות חולין לזר: **היכי דמרינן שאני תומר.** ותלינן לקולא בעון מיהא ודילמא תרומה לתוך חולין נפל וכי לא אכיל לה אינה כזית תרומה בכדי אכילת פרס אלא הנח לכותח הבבלי דלית ביה כזית בכדי אכילת פרס אי בעיניה דקשריף וקאכיל ליה בבלה דעתיה אצל כל אדם ואי משטר קשטר ואכיל ליה ביה כזית בכדי אכילת פרס איתיביה שתי קדירות אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהן שתי מדוכות אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין שאני אומר תרומה לתוך התרומה נפלה וחולין לתוך חולין נפלו ואי אמרת כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא אמאי אמרינן שאני אומר חולין לתוך תרומה נפלה ואי אמרת כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא אמאי אמרינן שאני אומר אמר ליה הנח לתרומה בזמן הזה דרבנן והאי משרת להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה לכדתניא משרת ליתן

לעניין חמץ בפסח נמי. לר' יוחנן לא מצי פריך למיכו לא דריס לגה ואם תאמר והא כתיב בתרא דיומא (לף עה.) דריס רבי יוחנן מכל מקום אלא להתחיל מלקות כמו בכשיעור לא וכן גבי חמץ: **מקום שנהגו אמאי פסל הא בטיל ברובא.** ופירש"י השתא דתימוד דרבנן ורקא דמשמע שהשום והשמן בעין מדקתני נגע במקצתן ולא קתני במקצתה ועוד דתני סיפא תימתי בזמן שהן גוש בקערה אבל אם היה מפוזר טהור ואי פסיל מקום מגעו משום מדומע מדקתני מדומע יותר ועוד ממאי פסיל מקום מגעו ותו לא כיון דחזיא כמו כולה תרומה על ידי דימוע יפסל הכל או לא יפסל אפילו מקום מגעו דכהדיא אתיא הא פלוגתא במסכת טבול יום בעיסה מדומעת ומי שפוסלה פוסלה לגמרי ומי שמכשיר מכשיר לגמרי[ד] ומלה לר"י כפירוש ר"ת לפירש דמתניתין מיירי שהשום והשמן בעין וכדגרס בכל הספרים מקום מגעו ממאי פסל והא לא הוי כציפה[ה] והואיל דלא מקבל טומאה אלא מדרבנן אית לן למימר דבטלי לגמרי מקפה כדפירש בפרק כל שעה (לעיל לף נ:)[ו]:

לאו משום דהיתר מצטרף לאיסור.

ומטעם זה אין היתר כלי להנו היתר מצטרף לאיסור ניתנו, מיהו לא הזכיר זעירי השאור לבדו אלא לאפוקי מדאביי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית, אתא זעירי לאשמועינן דאין הקטרה בפחות מכזית ובעי צירוף להשלימו. אקשינן לר' אבהו, ולר' יוחנן ליכא מידי אחריני דהיתר מצטרף לאיסור, והתניא מקפה של חולין והשום והשמן של תרומה ונגע טבול יום במקצת לא פסל אלא מקום מגעו, והיינן בה אפילו מקום מגעו במקפה אמאי פסול. תנא דמאי דר' יוחנן הואיל וזר לוקה על המקפה בכזית, שהיא היתר מצטרפת לשום ולשמן שהן איסור ונעשית המקפה כולה איסור, לפיכך זר האוכל ממנה לוקה, אלמא לרבי יוחנן אינו דברים אחרים דהיתר מצטרף לאיסור מדאורייתא. ושנינן לעולם לית ליה, והכא כגון דאיכא במקפה שאכל הזר, יש בה באותה אכילה כזית מן השום והשמן של תרומה, ומצטרף השום והשמן ונעשו כזית, ולפיכך לוקה. שאינו לוקה אלא על התרומה ולא על המקפה. ושיעור אכילה שמצטרפת מעט מעט עד שמצטרפין לכזית בכדי אכילת פרס, דתניא אכל וחזר ואכל אם יש מתחלת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה שיעור כדי אכילת פרס מצטרפין, וכמה היא כדי אכילת פרס, מצאנו ששיער רבי שיעור חצי פרס, כמה שיעורו שני ביצים ואחד מעשרים בביצה, נמצא הפרס ארבעה ביצים ואחד מעשרה בכביצה. ומפורש בעירובין פרק כיצד משתתפין בתחומין. ואקשינן אי הכי בכותח הבבלי נמי נימא איכא כזית אוכל מקומניתא דאומא בכדי אכילת פרס, ואמאי פליגי רבנן ואמרי בולא כלום. ואמרינן שאני כותח הבבלי דלא משכחת ביה כזית בכדי אכילת פרס, אי דקשריף ואכיל כותח, כגון אכילת הבציצה בטלה דעתו, כלומר אין זה דרך ארץ, ואי דקא שטר ואכיל שהוא כעין טבילת פת במרק, ליכא כזית מקומניתא דאומא כשיעור שעה כדי שיאכל אדם פרס, ואם הוא יותר מזה השיעור אין מצטרפין וראשון ראשון בטלי. ומותבינן **מיהא שתי קדירות** אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי מדוכות באחת בחלין של תרומה כו'. ושנינן הנח לתרומת תבלין דאינה מן התורה, לפי שאינם מיני תבואות. ומותבינן **תוב שתי קופות** אחת של חולין ושל תרומה, ולפניהם שתי סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין, שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו, ואי כזית בכדי אכילת פרס מדאורייתא מצטרף, כל ספק דאורייתא לחומרא, אמאי תאני שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו נמצא מיקל. ומשנינן כי תניא ההיא בתרומה בזמן הזה שהיא מדרבנן. ואקשינן מדרך אחרת ומשרת להיתר מצטרף לאיסור הוא דאתא, ההוא מיבעי ליה לכדתניא משרת ליתן

מוסף רש"י

יש הקטרה לפחות מכזית. וכי נמי אמרינן בהקומץ (מנחות כו.) הקטיר קומצה פעמים הכשיר, הלכך לפחות מכזית (שם נח:). המקפה של תרומה. העשויה מיין של תרומה. מקפה רוטב (נזיר לו.). והשום והשמן. שנתמעו לתוכו משום מגלין (שם). ונגע טבול יום במקצתן. מיכא דאמרי משום זרות הא לא מכל תרומה אכל במקפה דחולין, דטבול יום שויוהו רבנן שני ולאו שני עושה שלישי אלא מתרומה, ואיפ דאמרי מאי במקצתן אפילו במקפה של חולין, דכיון דעבידי כחד מנא דמי ליה כמאן דנגע בתרומה עצמה (שם). מקום מגעו אמאי פסולה. הא לית טומאה חולין בפחות מכזיתא (שם). דאיכא כזית בכדי אכילת פרס. תניא לה כמילי הוא תרומה וכיון שנגע בו פסל מקום מגעו (שם לו:). דאורייתא היא. דמיתיב עלה מלקות (שם). בכותח הבבלי. לתיא ביה קומיניתא דאומי כפרק ואלו עוברין (לעיל מג.) דקאמר ועל עירובו בולא כלום, הא לא אפשר לאכול כל שעה כזית מרובה ממנו: **וכזית בכדי אכילת פרס דאורייתא.** בתמיה. הא לאמוד רבנן כזית מצטרף כשיעור שהיית אכילת פרס מי הוי מדאורייתא הלכה למשה מסיני כשאר שיעורין דקא אכיל לה (שם). **בטלה דעתיה אצל כל אדם.** שלין דרך אכילה בכך, שאין אדם רגיל לאוכלו בעיניה לפי שהוא מריף ביותר, ולא מייבתו תורה אלא דרך אכילה (שם). **ואי משטר קשטר.** מטבל בתוכו ואוכל את פתו (ב"מ פה:). שטובל פת במים ואוכל, אבל במים אין מצטרפין לכזית כדאי אכילת פרס, דמדרבנן הן ולא מתמעטין ביה כולי האי (שם). **ולפניהם ב' סאין.** (לעיל ט:). **ונפלו אלו.** הסאין, לתוך אלו. הקופות וידוע לנו שהמלך נפל בזו ואמר בזו ואין יודע אי זה בזו ואי זה בזו (שם). מותרין. פירות של קופות החולין מותרין לזר כשהמלך אפילו אין בקופה כדי להעלות הסלה בלחמר ומלה (שם).

מוסף תוספות

א. מרבי חצי שיעור לאיסורא. תוס' הרמ"ש. ב. כלומר דמדאורייתא חד בתרי בטיל והא דתרומה בחד ומאה דרבנן הוא. תוס' מיר לו. ג. והיאך יבטל דבר שהוא בעין. תוס' שלנן. ד. וליכא מאן דמפליג בין מקום לשאינו מקום מגעו. תוס' הרמ"ש. ה. ופחות מכביצה אוכלין אינו מקבל טומאה כדפירש ר"ת (לעיל לג:). תוס' ר"ש. ו. ובעיני ר"ש לא ישרה זאת הגירסא שבכמה מקומות פי' שאוכל מקבל טומאה אפי' בכל שהוא. תוס' מיר סס. ז. והיינו ההיא דפרק השוחט. תי' הרי"ן.

רבינו חננאל

ושנינן אדין הני כלי להנו היתר מצטרף לאיסור ניתנו, מיהו לא הזכיר זעירי השאור לבדו אלא לאפוקי מדאביי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית, אתא זעירי לאשמועינן דאין הקטרה בפחות מכזית ובעי צירוף להשלימו. אקשינן לר' אבהו, ולר' יוחנן ליכא מידי אחריני דהיתר מצטרף לאיסור, והתניא מקפה של חולין והשום והשמן של תרומה ונגע טבול יום במקצת לא פסל אלא מקום מגעו, והיינן בה אפילו מקום מגעו במקפה אמאי פסול. תנא דמאי דר' יוחנן הואיל וזר לוקה על המקפה בכזית, שהיא היתר מצטרפת לשום ולשמן שהן איסור ונעשית המקפה כולה איסור, לפיכך זר האוכל ממנה לוקה, אלמא לרבי יוחנן אינו דברים אחרים דהיתר מצטרף לאיסור מדאורייתא. ושנינן לעולם לית ליה, והכא כגון דאיכא במקפה שאכל הזר, יש בה באותה אכילה כזית מן השום והשמן של תרומה, ומצטרף השום והשמן ונעשו כזית, ולפיכך לוקה. שאינו לוקה אלא על התרומה ולא על המקפה. ושיעור אכילה שמצטרפת מעט מעט עד שמצטרפין לכזית בכדי אכילת פרס, דתניא אכל וחזר ואכל אם יש מתחלת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה שיעור כדי אכילת פרס מצטרפין, וכמה היא כדי אכילת פרס, מצאנו ששיער רבי שיעור חצי פרס, כמה שיעורו שני ביצים ואחד מעשרים בביצה, נמצא הפרס ארבעה ביצים ואחד מעשרה בכביצה. ומפורש בעירובין פרק כיצד משתתפין בתחומין. ואקשינן אי הכי בכותח הבבלי נמי נימא איכא כזית אוכל מקומניתא דאומא בכדי אכילת פרס, ואמאי פליגי רבנן ואמרי בולא כלום. ואמרינן שאני כותח הבבלי דלא משכחת ביה כזית בכדי אכילת פרס, אי דקשריף ואכיל כותח, כגון אכילת הבציצה בטלה דעתו, כלומר אין זה דרך ארץ, ואי דקא שטר ואכיל שהוא כעין טבילת פת במרק, ליכא כזית מקומניתא דאומא כשיעור שעה כדי שיאכל אדם פרס, ואם הוא יותר מזה השיעור אין מצטרפין וראשון ראשון בטלי. ומותבינן **מיהא שתי קדירות** אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי מדוכות באחת בחלין של תרומה כו'. ושנינן הנח לתרומת תבלין דאינה מן התורה, לפי שאינם מיני תבואות. ומותבינן **תוב שתי קופות** אחת של חולין ושל תרומה, ולפניהם שתי סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין, שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו, ואי כזית בכדי אכילת פרס מדאורייתא מצטרף, כל ספק דאורייתא לחומרא, אמאי תאני שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו נמצא מיקל. ומשנינן כי תניא ההיא בתרומה בזמן הזה שהיא מדרבנן. ואקשינן מדרך אחרת ומשרת להיתר מצטרף לאיסור הוא דאתא, ההוא מיבעי ליה לכדתניא משרת ליתן

ז א מיי' פ"ב מהל' מיאוסי מזבח הלכה ג:
ח ב מיי' פ"ג מהל' טומאת אוכלין הלכה ה:
ט ג סמ"ג עשין קלג טוש"ע י"ד סימן עלג סעיף ג:
יב ו מיי' פ"ב מהלכות מיז הלכה ד:

יא ה מיי' פ"ג מהל' תרומות הל' כו סמג עשין קלג טוש"ע י"ד סימן עלג סעיף ב:

ה"ג רש"י **מקום שנהגו אמאי פסל הא בטיל ברובא.** ופירש"י השתא דתימוד דרבנן ב ורקא דמשמע שהשום והשמן בעין מדקתני נגע במקצתן ולא קתני במקצתה ג ועוד דתני סיפא תימתי בזמן שהן גוש בקערה אבל אם היה מפוזר טהור ואי פסיל מקום מגעו משום מדומע מדקתני מדומע יותר ועוד ממאי פסיל מקום מגעו ותו לא כיון דחזיא כמו כולה תרומה על ידי דימוע יפסל הכל או לא יפסל אפילו מקום מגעו דכהדיא אתיא הא בפלוגתא במסכת טבול יום בעיסה מדומעת ומי שפוסלה פוסלה לגמרי ומי שמכשיר מכשיר לגמרי ד ומלה לר"י כפירוש ר"ת לפירש דמתניתין מיירי שהשום והשמן בעין וכדגרס בכל הספרים מקום מגעו ממאי פסל והא לא הוי כציפה ה והואיל דלא מקבל טומאה אלא מדרבנן אית לן למימר דבטלי לגמ' מקפה כדפירש בפרק כל שעה (לעיל לף נ:) ו:

ב) מדאביי דאמר יש הקטרה לפחות מכזית קמשמע לן א דהקטרה לאו לפחות מכזית יתיב רב דימי וקאמר לה להא שמעתא אמר ליה אביי לרב דימי וכל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור והתנן ב המקפה של תרומה והשום והשמן של חולין ונגע טבול יום במקצתן לא פסל אלא מקום מגעו בלבד והוינן בה מקום מגעו אמאי פסולה הא בטלי להו תבלין ברוב ואמר רבה בר בר חנה ג משום טעם הואיל וזר לוקה עליהן בכזית היכי דמי לאו משום דהיתר מצטרף לאיסור לא מאי כזית דאיכא בכדי אכילת פרס וכזית בכדי אכילת פרס דאורייתא היא ד דא"ל אין אי הכי אמאי פליגי רבנן עליה דר"א בכותח הבבלי אלא מאי משום דהיתר מצטרף לאיסור סוף סוף אמאי פליגי רבנן עליה דר"א בכותח הבבלי אלא הנח לכותח הבבלי דלית ביה כזית בכדי אכילת פרס אי בעיניה ה דקשריף וקאכיל ליה ו בבלה דעתיה אצל כל אדם ואי משטר קשטר ואכיל ליה ביה כזית בכדי אכילת פרס איתיביה שתי קדירות אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהן שתי מדוכות אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין שאני אומר תרומה לתוך התרומה נפלה וחולין לתוך חולין נפלו ואי אמרת כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא אמאי אמרינן שאני אומר חולין לתוך תרומה נפלה ואי אמרת כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא אמאי אמרינן שאני אומר אמר ליה ז הנח לתרומה בזמן הזה דרבנן והאי משרת להכי הוא דאתא ח האי מיבעי ליה לכדתניא משרת ליתן

לאו משום דהיתר מצטרף לאיסור. ומטעם זה אין היתר כלי להנו היתר מצטרף לאיסור ניתנו, מיהו לא הזכיר זעירי השאור לבדו אלא לאפוקי מדאביי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית, אתא זעירי לאשמועינן דאין הקטרה בפחות מכזית ובעי צירוף להשלימו. אקשינן לר' אבהו, ולר' יוחנן ליכא מידי אחריני דהיתר מצטרף לאיסור, והתניא מקפה של חולין והשום והשמן של תרומה ונגע טבול יום במקצת לא פסל אלא מקום מגעו, והיינן בה אפילו מקום מגעו במקפה אמאי פסול. תנא דמאי דר' יוחנן הואיל וזר לוקה על המקפה בכזית, שהיא היתר מצטרפת לשום ולשמן שהן איסור ונעשית המקפה כולה איסור, לפיכך זר האוכל ממנה לוקה, אלמא לרבי יוחנן אינו דברים אחרים דהיתר מצטרף לאיסור מדאורייתא. ושנינן לעולם לית ליה, והכא כגון דאיכא במקפה שאכל הזר, יש בה באותה אכילה כזית מן השום והשמן של תרומה, ומצטרף השום והשמן ונעשו כזית, ולפיכך לוקה. שאינו לוקה אלא על התרומה ולא על המקפה. ושיעור אכילה שמצטרפת מעט מעט עד שמצטרפין לכזית בכדי אכילת פרס, דתניא אכל וחזר ואכל אם יש מתחלת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה שיעור כדי אכילת פרס מצטרפין, וכמה היא כדי אכילת פרס, מצאנו ששיער רבי שיעור חצי פרס, כמה שיעורו שני ביצים ואחד מעשרים בביצה, נמצא הפרס ארבעה ביצים ואחד מעשרה בכביצה. ומפורש בעירובין פרק כיצד משתתפין בתחומין. ואקשינן אי הכי בכותח הבבלי נמי נימא איכא כזית אוכל מקומניתא דאומא בכדי אכילת פרס, ואמאי פליגי רבנן ואמרי בולא כלום. ואמרינן שאני כותח הבבלי דלא משכחת ביה כזית בכדי אכילת פרס, אי דקשריף ואכיל כותח, כגון אכילת הבציצה בטלה דעתו, כלומר אין זה דרך ארץ, ואי דקא שטר ואכיל שהוא כעין טבילת פת במרק, ליכא כזית מקומניתא דאומא כשיעור שעה כדי שיאכל אדם פרס, ואם הוא יותר מזה השיעור אין מצטרפין וראשון ראשון בטלי. ומותבינן **מיהא שתי קדירות** אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי מדוכות באחת בחלין של תרומה כו'. ושנינן הנח לתרומת תבלין דאינה מן התורה, לפי שאינם מיני תבואות. ומותבינן **תוב שתי קופות** אחת של חולין ושל תרומה, ולפניהם שתי סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין, שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו, ואי כזית בכדי אכילת פרס מדאורייתא מצטרף, כל ספק דאורייתא לחומרא, אמאי תאני שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו נמצא מיקל. ומשנינן כי תניא ההיא בתרומה בזמן הזה שהיא מדרבנן. ואקשינן מדרך אחרת ומשרת להיתר מצטרף לאיסור הוא דאתא, ההוא מיבעי ליה לכדתניא משרת ליתן